

NATIONELLA SEKRETARIATET FÖR GENUSFORSKNING SVARAR ÄG

Med anledning av ÄG:s (Ämnesföreningen för Genusvetenskap) krönika i förra numret av TGV vill vi på Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet tydliggöra hur vi arbetar för att stärka villkoren för genusforskning och genusvetenskap.

När Nationella sekretariatet för genusforskning inrättades 1998 var ämnet genusvetenskap ännu inte konsoliderat och saknade den disciplinära återväxt som egen forskarutbildning innebär. I det landskapet var vår roll betydelsefull för att främja genusforskningsfältet i vid bemärkelse, liksom de genusforskningsprofessurer som utlystes och tillsattes vid samma tid. Institutionaliserings- och utbildningsarbetet under två decennier har förändrat situationen i grunden. Forskning och utbildning i genusvetenskap bedrivs idag inom ramen för institutioner eller centrumbildningar vid flertalet lärosäten. Genusforskning som tvärvetenskaplig disciplin är väl etablerad inom de flesta ämnesområden, där särskilt medicin, teknik och delar av naturvetenskaperna har väsentligen fler aktiva forskare med genusperspektiv idag än tidigare på området. Genusperspektiv på forskning efterfrågas av de flesta forskningsfinansiärer i både Sverige och EU, och genusforskning och genusvetenskap står sig väl i konkurrensen om nationella forskningsmedel. Vetenskapsrådets uppföljning av ansökningar inom fältet visar att beviljningsgraden är i paritet med andra ämnesområden sedan en längre tid tillbaka.

För att svara mot delvis nya utmaningar och behov har vi därför breddat vår roll och utvecklat verksamhetens innehåll. Nationella sekretariatet för genusforskning har idag uppdrag från bland annat svenska regeringen, Nordiska ministerrådet

Corresponding author email: fredrik.bondestam@genus.gu.se

Copyright: © 2024 The author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), allowing third parties to copy and redistribute the material in any medium or format and to remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially, provided the original work is properly cited and states its license.

Citation: *Tidskrift för genusvetenskap* 44(1–2): 192–193
<http://dx.doi.org/10.55870/tgv.v44i1-2.23830>

och EU. Vi bidrar med forskningsbaserad kunskap om förutsättningar för ett fritt kunskapssamhälle, ett rättvist arbetsliv och ett jämlikt Norden. Det sker ofta genom samverkan med forskare och andra aktörer på nationell, nordisk och internationell nivå. En särskild del av vårt arbete är inriktat mot att stärka villkoren för forskning och utbildning mer generellt. Vi gör det främst mot bakgrund av hur genusvetenskap och genusforskning genom åren identifierat olika utmaningar med till exempel rådande normer kring publicering och finansiering av forskning, neddragningar i högre utbildning och bristen på etablerade karriärvägar. Vi belyser även konsekvenser av sexuella trakasserier och andra former av genusbaserat våld, omfattningen och betydelser av hat och hot mot forskare och lärare, med mera.

En viktig del av vårt arbete handlar om stöd till en fungerande infrastruktur för genusvetenskap och genusforskning. I det ingår att utifrån våra uppdrag värna om aktiviteter som gagnar framväxten och spridningen av kunskaper om genus. För att bidra till just detta inrättar vi nu en nordisk genusfond med en årlig utlysning av medel till stöd för tidskrifter, konferenser och nätverk. Information om fondens första utlysning publicerades under våren (<https://www.gu.se/nyheter/ny-fond-for-tidskrifter-konferenser-och-forskarnatverk>). Långsiktigt stöd till en infrastruktur för kunskaper om genus är välmotiverat, eftersom vi ser samma oroväckande tendenser i omvärlden som ÄG:s krönika pekar på. Globalt sker auktoritära, populistiska och antifeministiska attacker mot lärosäten, institutioner, ämnen, forskare, lärare och studenter. Forskning och undervisning om exempelvis klimat, migration, rasism och genus undermineras av välorganiserade krafter. Vi är sedan en tid tillbaka i ett läge där samhällsvetenskapernas och humanioras legitimitet ifrågasätts i sig. Även här i Sverige präglas offentlig debatt och interna akademiska dialoger av tendenser till ogrundat misstänkliggörande av genusforskning och genusvetenskap som legitima kunskapsområden.

Forsknings- och högskolepolitiken i Sverige, liksom landets lärosäten, står således inför flera viktiga vägval. Det är angeläget att vi, tillsammans med ÄG och SGF, fortsätter att bevaka och problematisera vad som sker i högskolesektorn utifrån maktkritiska perspektiv.

*Fredrik Bondestam, Föreståndare på Nationella sekretariatet för genusforskning,
Göteborgs universitet
April 2024*